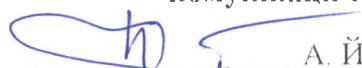

Львівський національний університет імені Івана Франка

Кафедра міжкультурної комунікації та перекладу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри міжкультурної
комунікації та перекладу

 А. Й. Паславська
“ 26 ” грудня 20 19 року

СИЛАБУС

ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ В ІМЕНАХ

Освітній ступінь Бакалавр

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.04 Германські мови та літератури

(переклад включно)

Освітня програма: Переклад (німецька мова)

Львів – 2019 рік

Силабус курсу «Теорія перекладу в іменах»

2019/2020 навчального року

Назва курсу	Теорія перекладу в іменах
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань <i>03 Гуманітарні науки</i> Спеціальність <i>035 Філологія</i> Спеціалізація <i>035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)</i> Освітня програма <i>Переклад (німецька мова)</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові	Ляшенко Тетяна Степанівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри міжкультурної комунікації та перекладу Львівського національного університету імені І. Франка
Місце роботи	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу
Електронна адреса	tetyana.lyashenko@lnu.edu.ua
Сторінка викладача	https://lingua.lnu.edu.ua/employee/lyashenko-tetyana-stepanivna

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Час	Щопонеділка, 15.00-16.20
Місце	Львівський національний університет імені І. Франка, кафедра міжкультурної комунікації та перекладу (м. Львів, вул. Університетська, 1, каб. 417)

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/department/mizhkulturnoji-komunikatsiji-ta-perekladu
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Теорія перекладу в іменах» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 035 Філологія для освітньої програми «Переклад (німецька мова)» ОС «бакалавр», яка викладається в 7 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Мета курсу – надати студентам базові теоретичні знання з перекладу як особливого виду людської діяльності. Курс знайомить студентів з розвитком поглядів перекладознавців, лінгвістів,

	літературознавців і філософів на теорію перекладу, з представниками сучасних теорій і моделей перекладу та їхніми поглядами на принципи, процеси та закономірності перекладу, на поняття перекладності, еквівалентності та адекватності перекладу. Основне завдання курсу – створити концептуальну базу для застосування практичних умінь та виконання наукових досліджень студентів у галузі перекладу.
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prunč 2011: PRUNČ, E.: Entwicklungslinien der Translationswissenschaft. Von den Asymmetrien der Sprachen zu den Asymmetrien der Macht. Berlin 2011. 2. Snell-Hornby, Mary/Hönig, Hans G./Kußmaul, Paul/Schmitt, Peter A.: Handbuch Translation. Tübingen. Stauffenburg Verlag, 2006. 430. 3. Stolze R. Übersetzungstheorien. Eine Einführung. Verlag Tübingen: Narr Verlag, 5., überarb. und erweiterte Auflage 2008, 285 S. <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Albrecht J. Grundlagen der Übersetzungsforschung. Band 2: Übersetzung und Linguistik. Tübingen. Gunter Narr Verlag, 2005. 313. 5. Honig H. G., Kußmaul P. Strategie der Übersetzung. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. – Tübingen: Narr, 1996. – 236 S. 6. Koller W. Einführung in die Übersetzungswissenschaft. – Wiesbaden: Quelle und Meyer, 1997. – 344 S. 7. Witte H. Die Kulturkompetenz des Translators. Begriffliche Grundlegung und Didaktisierung. Tübingen. Stauffenburg Verlag, 2. Auflage 2007. 235. <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение. Доступний з: http://www.classes.ru/grammar/109.Komissarov_Sovremennoe_perevodovedenie/html/7-.html 2. Kupsch-Losereit S. Die kulturelle Kompetenz des Translators. Доступний з: http://www.fask.uni-mainz.de/user/kupsch/kulturkompetenz.html
Тривалість курсу	один семестри (7), 90 год.
Обсяг курсу	Загальна кількість годин – 90. 32 години аудиторних занять, з них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять. 58 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ розвиток поглядів перекладознавців, лінгвістів, літературознавців і філософів на теорію перекладу; ➤ представників сучасних теорій і моделей перекладу, їхні погляди на принципи, процеси та закономірності перекладу; ➤ погляди провідних перекладознавців на проблему перекладності, еквівалентності та адекватності. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент буде вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ давати характеристику головним науковим і теоретичним школам перекладознавства;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ розуміти сутність різних підходів і моделей перекладу, перекладу як міжкультурного трансферу та діяльності експерта; ➤ розуміти головні терміни, процеси та закономірності сучасних теорій перекладу; ➤ обґрунтовувати методику виконання наукових досліджень у галузі перекладознавства; ➤ володіти методологічними принципами виконання перекладу; ➤ вміти визначати комунікативно-прагматичні параметри тексту і відповідно до них стратегію перекладу; ➤ визначати культурно-антропологічні засади перекладу як міжкультурної комунікації.
Ключові слова	Перекладознавство, теорія перекладу, еквівалентність, неперекладність, міжмовний та міжкультурний трансфер, види перекладу, стратегії перекладу, перекладацькі трансформації
Формат курсу	Очний
Навчально-методичне забезпечення	Проведення лекцій, практичних занять і консультацій, виконання самостійної роботи для кращого розуміння тем.
Теми	Згідно зі СХЕМОЮ КУРСУ (додається)
Підсумковий контроль	Залік в кінці семестру Виставляється автоматично на підставі врахування поточної успішності протягом семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін: «Вступ до спеціальності», «Вступ до мовознавства», «Лексикологія» та «Лінгвокраїнознавство країн першої іноземної мови» та знання нормативної граматики, стилістики.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час викладання навчальної дисципліни підлягають використанню методи, спрямовані на: <ul style="list-style-type: none"> - формування у студентів інтересу до пізнавальної діяльності і відповідальності за навчальну працю; - забезпечення мисленнєвої діяльності (індуктивного, дедуктивного, репродуктивного й пошукового характеру); - методи, пов'язані з контролем за навчальною діяльністю студентів. Серед методів навчання, зокрема, підлягають застосуванню наступні: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, демонстрація, спостереження, практичне заняття, індивідуальні завдання, інтерактивні методи (презентація, евристичні бесіди, дискусії, використання мультимедійних комп'ютерних програм).
Необхідне обладнання	Студенти використовують технічні засоби та програмне забезпечення під час підготовки до практичних занять з метою пошуку необхідної інформації до конкретної теми, а також під час виконання індивідуальних завдань. Для проведення аудиторних занять потрібні ноутбук, проектор і інтерактивна дошка.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Після завершення курсу студент/ка отримує оцінку за залік на основі оцінок, які він/вона отримав/ла за відповіді на практичних заняттях. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні заняття: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50 балів;
- дві модульні контрольні роботи: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20 балів (2 x 10);
- відвідування аудиторних занять: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10 балів;
- самостійна робота: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 20 балів.

Залік оформляється шляхом сумування одержаних студентом балів за усі види навчальної діяльності.

Підсумкова максимальна кількість балів – 100 балів.

Шкала оцінювання модульної контрольної роботи

Кількість балів	% правильних відповідей
10	100 – 96
9	95 – 91
8	90 – 86
7	85 – 81
6	80 – 76
5	75 – 71
4	70 – 66
3	65 – 61
2	60 – 56
1	55 – 51
0	50 і менше

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою процесу вивчення дисципліни «Теорія перекладу в іменах». Зміст СРС з дисципліни складається з таких видів роботи: опрацювання теоретичних основ прослуханого матеріалу; підготовка до практичних занять; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом і пошук додаткової інформації щодо окремих питань курсу (індивідуальне завдання: представлення здійсненої роботи у формі захисту реферату або презентації); підготовка до контрольних робіт.

Академічна доброчесність: Очікується, що кожен студент повинен самостійно готуватися до практичних занять та вирішувати індивідуальні завдання, обдумувати та викладати власну аргументацію своєї правової позиції. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману; у разі незарахування роботи, студент, в узгодженні з викладачем строки,

	<p>повинен повторно виконати письмову роботу та подати її викладачу для оцінювання.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Викладач фіксує неявку студента на аудиторне заняття, що вважається академічною заборгованістю, яку студент повинен відпрацювати в межах затвердженого графіка консультацій у викладача або в інший узгоджений з викладачем час. Відпрацювання полягає у перевірці підготовки студентом тих завдань, які опрацьовували на занятті, на якому студент був відсутній.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях та за виконання індивідуальних завдань (самостійна робота). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Humboldt: Einheit von Sprache und Denken 2. Schleiermacher: Verfremdendes Übersetzen 3. Weisgerber: Die Sprachinhaltsforschung 4. Sapir/Whorf: Das linguistische Relativitätsprinzip 5. Benjamin: Formbetontes Übersetzen 6. Derrida: Dekonstruktion und Übersetzbarkeit 7. Chomsky: Generative Transformationsgrammatik 8. Brettschneider, Lehmann: Universalienforschung 9. Katz, Fodor, Bierwisc: Strukturelle Semantik 10. Koschmieder: Die absolute Übersetzbarkeit 11. Kade, Neubert: Das kommunikationstheoretische Modell des Übersetzungsvorgangs. Die potentiellen Entsprechungen zwischen AS und ZS 12. Catford: Translation shifts 13. House: Translation quality assessment 14. Wills: Übersetzen als Transferprozess. Schemabasierung des Transfers als Fertigkeit 15. Vinay/Darbelnet, Malblanc: Stylistique comparée 16. Jampelt: Übersetzungsprozeduren 17. Newmark: Translation rules 18. Truffaut, Friedrich, Gallagher, Henschelmann: Fehleranalyse und Übersetzungsdidaktik 19. Nida: Ausgangspunkt Bibelübersetzung 20. Nida/Taber: Die Übersetzungsmethode 21. Schreiber: Philologische Genauigkeit

	<ul style="list-style-type: none"> 22. Koller: Die normativen Äquivalenzforderungen. Übersetzungsrelevante Textgattungen 23. Harweg: Textkonstitution durch Satzverknüpfung 24. Reiß: Übersetzungsorientierte Texttypologie. Das Faktorenmodell der Translation 25. Gerzymisch-Arbogast: Aspektliste zum Übersetzen 26. Austin, Searle: Die Sprechakttheorie und die pragmatische Dimension beim Übersetzen 27. Snell-Hornby: Textsorten durch Kommunikationskonventionen. Prototypologie der Texte 28. Hönig / Kußmaul: Strategie des Übersetzens 29. Levý, Popovic: Literarische Qualität in Übersetzungen 30. Hermans, Lefevere: Translation Studies 31. Even-Zohar: Literatur als Polysystem 32. Holmes: Der empirische Ansatz 33. Toury: Descriptive Translation Studies 34. Vannerem/ Snell- Hornby: Das Scenes- and- frames Konzept 35. Vermeer: Die Skopostheorie 36. Holz-Mänttari: Translation als Expertenhandeln
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

2019/2020 н. р., семестр 7

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література	Завдання, год.	Термін виконання
Тиждень 1 2 авд. год.	<p>Змістовий модуль 1. Сучасні теорії перекладу, сфокусовані на мовні системи.</p> <p>Тема 1. Релятивістські та універсалістичні теорії перекладу.</p> <p>Теорія єдності мови і мислення Гумбольда. Теорія відчуження Шляермахера. Теорія деконструкції Дерріди та проблема неперекладності. Принцип точного копіювання синтаксису оригінального твору Беньяміна. Мова як засіб комунікації. Теорії мовного знаку і функцій мови. Параметри мовного знаку. Динамічна модель перекладу на засадах генеративної граматики Н. Хомського. Проблема мовних універсалій. Структурна семантика. Абсолютна перекладність.</p>	лекція	<p>Основна: 3, с.25-48; 2, с. 101</p> <p>Інтернет-ресурс: 1, с. 23-37</p>	<p>Тема 1 (8 год.)</p> <p>Основна: 3, с.25-48; 2, с. 101</p> <p>Інтернет-ресурс: 1, с. 23-37</p> <p>Ознайомитися з конспектом лекцій.</p>	кінець 1/початок 2 тижня
Тиждень 2 2 авд. год.	Релятивістські та універсалістичні теорії перекладу.	практичне заняття			
Тиждень 3 2 авд. год.	<p>Тема 2. Переклад за теорією комунікації. Каде. Нойберт.</p> <p>Переклад як процес двомовної опосередкованої комунікації.</p>	лекція	<p>Основна: 1, с. 50-57 3, с. 48-51 2, с. 56-57</p>	<p>Тема 2 (8 год.)</p> <p>Основна: 1, с. 50-57 3, с. 48-51 2, с. 56-57</p>	кінець 3/початок 4 тижня

	Головні компоненти комунікативної моделі перекладу. Випадкове та закономірне у перекладі.			Ознайомитися з конспектом лекцій.	
Тиждень 4 2 авд. год.		практичне заняття			
Тиждень 5 2 авд. год.	Тема 3. Теорія міжмовного трансферу Вілсса. Міжмовний трансфер як інтерпретація вербальних знаків однієї мови за допомогою знаків іншої мови. Семіотичний аналіз тексту.	лекція	Основна: 3 , с. 62-63.	Тема 3. (6 год.) Основна: 3 , с. 62-63. Ознайомитися з конспектом лекцій.	кінець 5/початок 6 тижня
Тиждень 6 2 авд. год.		практичне заняття			
Тиждень 7 2 авд. год.	Тема 4. Теорія перекладацької еквівалентності. Теорія рівнів еквівалентності. Теорія закономірних відповідників. Денотативна (ситуативна) теорія перекладу.	лекція	Основна: 3 , с. 87-104 Інтернет-ресурс 1 , с. 116-134	Тема 4 (6 год.) Основна: 3 , с. 87-104 Інтернет-ресурс 1 , с. 116-134 Ознайомитися з конспектом лекцій.	кінець 7/початок 8 тижня
Тиждень 8 2 авд. год.	Теорія перекладацької еквівалентності. Модуль 2	практичне заняття			
Тиждень 9 2 авд. год.	Змістовий модуль 2. Сучасні теорії перекладу, сфокусовані на текст. Тема 5. Лінгвістика тексту і перекладознавча типологія тексту. Зв'язність тексту шляхом синтаксичного зв'язку речень.	лекція	Основна: 3 , с. 105-123. Додаткова: 6	Тема 5. (6 год.) Основна: 3 , с. 105-123. Додаткова: 6 Ознайомитися з конспектом лекцій.	кінець 9/початок 10 тижня

	Мовна специфіка синтаксису. Засоби зв'язку в тексті. Перекладознавча типологія тексту (К. Райс, В. Коллер). Аналіз тексту на макро і мікрорівнях (Г. Арбогаст)				
Тиждень 10 2 авд. год.	Лінгвістика тексту і перекладознавча типологія тексту.	практичне заняття			
Тиждень 11 2 авд. год.	Тема 6. Прагматична модель перекладу. Мовленнєві акти і переклад. Теорія мовленнєвого акту (Сирл, Остін). Локутивні індикатори тексту. Стратегія перекладу (Хеніг, Куссмауль). Роль художнього перекладу у перекладознавстві.	лекція	Основна: 1 , с. 137-139 3 , с. 124-136 с. 137-148 Додаткова: 5 Інтернет-ресурс: 1 , с. 135-149	Тема 6. (8 год.) Основна: 1 , с. 137-139 3 , с. 124-136 с. 137-148 Додаткова: 5 Інтернет-ресурс: 1 , с. 135-149 Ознайомитися з конспектом лекцій.	кінець 11/початок 12 тижня
Тиждень 12 2 авд. год.	Прагматична модель перекладу. Мовленнєві акти і переклад.	практичне заняття			
Тиждень 13 2 авд. год.	Змістовий модуль 3. Сучасні теорії перекладу, сфокусовані на міждисциплінарний та функціональний підходи. Тема 7. Міждисциплінарний підхід у теорії перекладу. Психолінгвістична теорія перекладу. Теорія фреймів і сцен. Закони Турі інтерференції та зростаючої стандартизації. Співвідношення когнітивного та інтуїтивного (Крингс, Віллс).	лекція	Основна: 3 , с. 149-176 2 , с. 96-100	Тема 7. (8 год.) Основна: 3 , с. 149-176 2 , с. 96-100 Ознайомитися з конспектом лекцій.	кінець 13/початок 14 тижня

	Перекладацька компетенція та ментальні процеси (Хеніг). Теорія фреймів і сцен (Снел-Хорнбі). Теорія скопосу.				
Тиждень 14 2 авд. год.	Міждисциплінарний підхід у теорії перекладу. Психолінгвістична теорія перекладу. Теорія фреймів і сцен.	практичне заняття			
Тиждень 15 2 авд. год.	Тема 8. Переклад – міжкультурний трансфер і діяльність експерта. Модель міжкультурної комунікації Міжкультурні розбіжності. Переклад як міжкультурний трансфер (Рейс, Вермеер). і діяльність експерта. Поняття професіоналізму перекладача. Концепт «професійний портрет» перекладача. Перекладач як експерт з усунення міжкультурних бар'єрів. Переклад як діяльність експерта. Модуль 1	лекція	Основна: 3 , с. 180-183. Додаткова: 7 , с. 49-66.; с.75-124.; с. 125-172. Інтернет-ресурс: 2	Тема 8. (8 год.) Основна: 3 , с. 180-183. Додаткова: 7 , с. 49-66.; с.75-124.; с. 125-172. Інтернет-ресурс: 2 Самостійне опрацювання теми: Лінгвокультурні, соціокультурні та міжкультурні проблеми перекладу. Поняття міжкультурної і перекладацької компетенції	кінець 15/початок 16 тижня
Тиждень 16	Переклад – міжкультурний трансфер.	практичне заняття			